

125 JAAR

1879 - 2004

BRANDWEER KLUISBERGEN

Inhoudstabel

- Voorwoord Burgemeester Willequet
- Historiek van het korps
- Wagenpark en materialen
- Samenstelling huidig korps
- Samenstelling ere-kader
- Hoe is de dienst georganiseerd
- De boog kan niet altijd gespannen staan
- Activiteitenkalender 2004
- Slotwoord Lt - Bev. Rudy Bloeyaert

VOORWOORD

Het is voor mij als Burgemeester een bijzonder voorrecht om bij de gelegenheid van de viering van 125 jaar brandweer van Kluisbergen, het inleidend woord te mogen verzorgen.

Ik wil bij deze gelegenheid alle brandweerlieden en allen die tot deze viering hebben bijgedragen feliciteren.

In de eerste jaren van de fusie van Kluisbergen mochten wij het 100 jarig bestaan van de brandweer vieren.

Gedurende mijn 20-jarige bestuursverantwoordelijkheid op onze gemeente, heeft onze brandweer zowel op het vlak van huisvesting als op het gebied van uitrusting een professionele evolutie gekend.

Vanuit de vroegere kazerne in de Berchemstraat is de brandweer verhuisd naar de vernieuwde gebouwen in “La Moderne” om op 9 december 1993 definitief in te trekken in de nieuwe modern uitgeruste brandweerkazerne.

Een goed opgeleid korps van 44 gemotiveerde manschappen, degelijk materiaal, een goede uitrusting en aangepaste huisvesting staan garant voor een optimale dienstverlening voor onze bevolking.

Het voltallig gemeentebestuur waardeert, samen met de ganse bevolking, de inzet van de brandweer in geval van brand; maar tevens de hulp, bijstand en dienstvaardige inzet in geval van problemen.

Ik wens van harte aan alle brandweerlieden en gewezen brandweerlieden een verdiende en deugddoende jubileumviering toe, en hoop dat deze viering tevens mag bijdragen tot een verdere succesvolle werking en nobele dienstverlening voor onze Kluisbergense bevolking.

Philippe Willequet
Burgemeester

Geschiedenis van de Kluisbergse Brandweer.

IN 1829 REEDS EEN VOORLOPER...

Het is precies 125 jaar geleden dat het vrijwillig brandweerkorps in onze deelgemeente Berchem werd opgericht. De gemeenteraad van 12 augustus 1879 besloot toen de "Maatschappij van Vrijwillige Brandblussers" een wettelijk statuut mee te geven onder de vorm van een Koninklijk Besluit.

Nochtans was er al eerder sprake van een brandweerkorps in Berchem. Dit blijkt uit de notulen van de gemeenteraad van 25 februari 1828 onder voorzitterschap van Burgemeester Jozef Reyntjes, waarbij kennis werd genomen van het besluit van de Gedeputeerde Staten der Provincies om blusmateriaal aan te schaffen: 50 emmers van weimee met linnen overdekt, een ladder van veertig sporten, een ladder van twaalf ellen en twee touwen met haken van 25 ellen.

Het eerder primitieve materiaal kon weinig baten bij de brand van 17 november 1862 toen het gehele klooster van Berchem uitbrandde. Er was voor 10.000 Belgische Frank schade, en de gebouwen waren niet verzekerd! Gasuitwasemingen waren volgens sommige bronnen de oorzaak van de brand, anderen spreken van oververhitting van stoffen naast de schoorsteen op zolder. De brandweer van Oudenaarde hielp nablussen.

MAATSCHAPPIJ VAN VRIJWILLIGE BRANDBLUSSERS

Zoals reeds hiervoor aangehaald kreeg de brandweer pas in 1879 een wettelijk karakter. Het korps werd de "Maatschappij van Vrijwillige Brandblussers" genoemd. Aan de basis van deze heraanpak lag een commissie bestaande uit de heren J. Decock (burgemeester), A. Matthijs (secretaris), A. Van De Walle (gemeenteontvanger) en de raadsleden J. Declercq, E. Van Coppenolle, R. Bercez en D.Vandenhende.

Het oude materiaal werd meteen omgeruild voor een modernere uitrusting: 2 nieuwe handpompen, een mechanische ladder, haspels, slangen en een reddingszak.

Het is omstreeks de jaren 1890 dat Hercules Matroye de leiding over het korps van Jules De Cock overneemt.

In 1898 volgt Achiel Van Coppenolle hem op, maar dan als bevelhebber van de Brandblussers van Berchem.

Achiel Van Coppennolle werd geboren te Berchem op 29 mei 1871 en stierf op 12 juni 1925. Hij werd bevelhebber op 4 februari 1903. Hij was niet alleen Kapitein-Bevelhebber der Gemeentelijke Vrije Brandweer, maar tevens de eerste voorzitter van het Pompiersverbond van Oost-Vlaanderen en voorzitter van de Regionalen Bond der Brandweermannen van het Audenaarsche. Verder was hij erelid van de Nationale Vereniging der Fransche en Engelse Brandweermannen.

Het korps juist na de eeuwwisseling

HET KORPS OMSTREEKS 1900

Van 4 april 1902 dateert de goedkeuring van de gemeenteraad en van 19 augustus 1902 het Koninklijk Besluit betreffende de organieke verordening voor het inrichten van een Vrijwillig Gewapend Brandweerkorps.

Bij een Koninklijk Besluit van 4 februari 1903 werden 4 officieren benoemd. Het waren Bevelhebber Achiel Van Copenolle met de graad van Onderkapitein, Pierre Beghin als Luitenant, Eduard Vandenbranden als Onderluitenant en Dr. Emiel Van Cousenbroeck als korpsgeneesheer met de graad van Onderluitenant.

In een schrijven van 17 februari 1903 laat Bevelhebber Van Copenolle aan de Burgemeester weten dat zijn korps bestaat uit 4 officieren, 6 onderofficieren, 8 korporaals, 2 hoornblazers, 1 ranseldrager en 44 brandblussers.

Het korps beheerde toen 61 wapens en een uitrusting in leder, alsook 1525 loze geweerpatronen, 3050 patronen, 610 zekerheidspatronen voor ordediensten en 5185 oorlogspatronen voor de grote schietbaan. In 1904 werden n.a.v. de 25ste verjaardag van het "Vrijwillig Pompierkorps" grote feestelijkheden gepland.

Kluisbergen heeft als kleine gemeente een duidelijke stempel kunnen drukken op het brandweerbeleid in onze provincie. Dat Bevelhebber A. Van Copenolle wel enig aanzien had buiten de gemeentegrenzen blijkt uit het feit dat hij in 1910 de eerste voorzitter wordt van het Oostvlaamse Brandweerverbond. In 1911 belegde hij een bestuursvergadering in Berchem. Huidig bevelhebber Rudy Bloeyaert werd op 22 september 1999 voorzitter van de Koninklijke Oostvlaamse Brandweerbond.

Vanaf 1910 konden we pas van een degelijke uitrusting spreken: handpompen, een mechanische ladder (in gebruik tot 1993!), "devidoirs" voor slangen, een reddingszak, 405 meter slangen (diameter 45 mm). De alarmering gebeurde toen, samen met de alarmklok in de kerktoren, met een klaroen. Eén of meerdere brandweerlieden liepen of reden per fiets door de straten van Berchem en waar er pompiers woonden bliezen ze op een klaroen.

Kort voor de Eerste Wereldoorlog trok de brandweer de wacht op in de gemeente. In het begin van de oorlog werden de wapens van het korps verstoppt bij Olt. Remi D'Huyvetter, maar omdat dit feit uitlekte wierp men ze veiligheidshalve in 1915 in de Schelde.

Tijdens een beschieting van de gemeente door artillerievuur van de Engelsen, de laatste dagen van de oorlog (1918), ontstonden heel wat branden in Berchem: de kerk met het volledige meubilair brandde uit, het klooster der Zusters Apostolinnen, de huizen van Mr. Vandenstaepelen, de huizen van de heer Blijau en twee huizen toebehorende aan de weduwe Decock, alsook de molen Cannoo werden in de as gelegd. Er waren toen geen brandweermannen in de gemeente, daar Berchem diende ontruimd te worden omwille van de gevechten aan de Schelde.

NA DE EERSTE WERELDOORLOG

Na de Eerste Wereldoorlog wordt het korps opnieuw in het bezit gesteld van wapens en de brandweeroefeningen werden toen gegeven op de speelplaats van de gemeentelijke meisjesschool.

HET KORPS OMSTREEKS 1920

We noteren o.a. in 1921 een grote brand bij De Busschere terwijl een "valiezenkoers" doorging op de Stationskermis.

Nog in deze periode doet het gemeentebestuur inspanningen voor de modernisering van het korps. Een eerste mechanische pomp, een Erhart op stalen wielen, werd in gebruik genomen. Deze gaf een debiet van 800 liter per minuut, bij een druk van 7 bar. Deze pomp leverde uitstekend werk in Berchem en omstreken tot 1945.

In 1922 werd het arsenaal geïnstalleerd in de kapel van het vroegere klooster. Uit dit jaar dateert ook de brand in de spinnerij van Ruijten (nu Utextel) en uit 1923 de spectaculaire brand bij Remi Sobrie te Meldren, waarbij het Berchemse korps in looppas naar Meerse trok met 2 handpompen (2 x 8 man), 1 mobiele ladder (6 man) en 1 haspel met 300 meter slangen (6 man).

Vanaf 1925, na de dood van Achiël Van Coppenolle, neemt Luitenant Remi D'Huyvetter de leiding bij de Berchemse Brandweer over.

In 1926 kon het korps nuttig werk verrichten bij een brand in brouwerij Declercq te Anzegem, terwijl in 1928 de houten Scheldebrug in lichterlaaie

Het korps omstreeks de jaren 1920

Remi D'Huyvetter

Werd geboren in Berchem in 1867 en stierf in 1951. Hij kwam bij de brandweer in 1898, in 1910 werd hij Onderluitenant en in 1919 Luitenant. In 1925 werd hij Luitenant-Bevelhebber. In 1935 ging hij op rust.

stond. Oorzaak was een defecte stoomtram. De Berchemse brandweer ontving voor haar doeltreffende tussenkomst 768,50 Belgische Frank van "Bruggen en Wegen".

Spectaculair was in ieder geval ook de brand in 1929 bij "Scaldis-werken", de zeepziederij te Waarmaarde waarbij, door tussenkomst van het korps, talrijke woonhuizen van de vernieling gered werden. Toen om 22.30 uur de klaroen alarm blies werd met privé-auto's het materiaal naar de plaats van het onheil getrokken. De gehaaste brandweerlieden volgden met de fiets. De brandweer van Kortrijk kwam hierbij ter hulp, daar het korps van Avelgem op dat ogenblik inactief was. Doordat de pompiers toen nog niet uitgerust waren met stevige rubberlaarzen en tengevolge van het openbarsten van reservoirs met "soude caustique"(natriumhydroxide) liepen talrijke blussers hierbij verwondingen op aan de voeten.

Vanaf 1930 werd naast de klaroen ook een handsirene als alarmsysteem aangewend.

GEMEENTELIJK VRIJWILLIG

BRANDWEERKORPS

In 1935 wordt August Van Copenolle de nieuwe bevelhebber. Sindsdien wordt de brandweer "Gemeentelijk Vrijwillig Brandweerkorps" genoemd en alle brandweerdiensten worden geherstructureerd bij het verschijnen van het Koninklijk Besluit.

In 1935 komt er ook een nieuwe zware motorpomp bij met een Ford V-8-motor, een Wasterlain (kostprijs: 48.550 BEF) met voor

August Van Coppenolle

Werd geboren op 20 maart 1905 en stierf op 16 maart 1953. Hij kwam bij de brandweer in 1926 als Onderluitenant, werd in 1935 Luitenant – Bevelhebber en in 1950 Kapitein-Bevelhebber. Hij was tevens lid van de Federatie van Brandweermannen van België en lid van de Federale Technische Commissie van Brandweerkorpsen van België. Ook was August Van Coppenolle burgemeester van Berchem en directeur van de fabrieken Van Coppenolle Gebr. NV.

die tijd grote mogelijkheden. De pomp heeft een debiet van 3.200 liter per minuut aan een druk van 7 bar en is verder voorzien van twee uitlaten van 110 mm en kan 8 lansen van diameter 70 voeden. De Wasterlain pomp is nog steeds in gebruik en werd in 1968 nog volledig nagekeken door Eerste-Sergeant Albert Van Hamme. In 1989 werd deze pomp nogmaals volledig gereviseerd door Eerste-Sergeant René Houfflin. In 2002 volgde nog een revisie door de onderhoudsploeg onder leiding van Sergeant Ludo Depoorter.

De brandweer van 1935 was heel goed uitgerust voor het blussen van nijverheidsbranden. De bedrijven werden in die tijd vaak geteisterd door het vuur. De verplaatsingen gebeurden steeds met geïmproviseerde transporten en in noodgevallen kwamen de eigenaars van de getroffen bedrijven de brandweer met eigen middelen halen.

Wanneer het korps toen ging blussen buiten de gemeente werd het hiervoor vergoed. Met deze fondsen kocht men materiaal en woonde men congressen bij. Later maakte men ook reizen (Dinant, Cap Gris-Nez, Rijn,...). Na de oorlog werd deze traditie verder gezet met excursies naar Parijs, Reims, Luik, Koblenz en naar de wereldtentoonstelling in Brussel. Sterke verhalen doen de ronde dat bij de terugkeer menige malen enkele mannen ontbraken, die van de leute en het plezier niet konden scheiden...

Volgens statistieken uit 1938 telde het korps toen 4 officieren, 4 onderofficieren, 6 korporaals en 28 pompsters. Zes hiervan hadden een eigen telefoon, zodat zij toen op deze manier konden gealarmeerd worden.

TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG

In 1939 werden veel brandweerlieden gemobiliseerd, maar door een Ministeriële Omzendbrief en door tussenkomst van de plaatselijke overheid konden de meesten terug huiswaarts keren. In deze periode was het korps zeer goed uitgerust met o.a. 2 motorpompen, 2 handpompen, een mobiele ladder, een CO2-groep op banden, 3 slangehaspels, 2 karren met materiaal voor slangen en pompen, een reanimatietoestel, 8 straalpijpen (diameter 70), 6 straalpijpen (diameter 45) en 1 straalpijp (diameter 110), 225 m slangen (diameter 45), 350 m slangen (diameter 70) en 350 m slangen (diameter 110).

In 1940 waren de brandweerlieden vrij van mobilisatie-wederoproeping tot de Duitse inval. Van dan af moesten alle brandweermannen het leger vervoegen. De 2 Engelse, de 2 Duitse en voor de rest oude Franse Comblenzgeweren werden opgeëist door de Duitsers. Op bevel van Burgemeester Achiel De Waele werden zij door de dienstdoende gemeentesecretaris G. De Busschere aan de bezetter overhandigd.

De brandweer kon beschikken over een vrachtwagen van "La Moderne" en tijdens de oorlog over een bestelwagen van Gaston Van de Walle en een wagen van Alfred Verplancken.

In 1942 werden heel wat brandweermannen door het Arbeidsambt van Ronse opgeroepen en bevelhebber Van Coppenolle moest al zijn macht aanwenden om zijn manschappen thuis te houden.

U leest hieronder een fragment uit een desbetreffende brief :

- "Oberfeldkommandatur 570 – Verwaltungschef – Az. Arbsoz. Fa/Do. Gent, den 10.11.42 Unter allen Umständen ist dafür zu sorgen, das die Feuerwehr einsatzbereit bleibt. Es sein demnach nur in die allerdringsten Fällen und nur dann mit genehmigung der Oberfeldkommandatur 570 – Arbeitseinsatz – Kräfte abzuziehen.

Für der Oberfeldkommandanten, Der Verwaltungschef.

We kunnen dit als volgt vertalen:

"In gelijk welke omstandigheden dient ervoor gezorgd, dat het Pompierkorps steeds ingrijpensklaar blijft. Dien ten gevolge mogen er slechts arbeidskrachten aan onttrokken worden in de meest dringende gevallen en dan nog met toestemming van de 'Oberfeldkommandatur 570'"

Enkele opmerkelijke branden op het einde van de oorlog waren o.a. deze in de meubelfabriek van Neyrinck en brand van een vlaswagen die reeds brandde van aan de Klijpe en die ten slotte aan de "Hoogweg" (Berchem) tot stilstand werd gebracht.

Tijdens de oorlog was het gebruik van de sirenes bij brandalarm verboden. Zij dienden toen uitsluitend voor luchtalarm. Zodra de sirene der Passieve Luchtbescherming alarm gaf, kregen in geval van brand de pompiers Jerome Moerman, of bij afwezigheid Leon Sulmon, opdracht een klok af te halen in het gemeentehuis. Al bellende dienden zij per fiets een ronde in de gemeente af te leggen. Gedurende de werkuren werd er ook naar de fabrieken getelefoneerd om de brandweermannen op te roepen.

Bij brandalarm werden de brandweermannen opgeroepen bij middel van een, vanuit het arsenaal bediende, elektrische bel in de woningen van de pompiers.

Tijdens de bevrijding kreeg de Berchemse brandweer van de Weerstandsgroep een eerste eigen motorvoertuig, nl. een buitgemaakte Duitse Peugeot-vrachtwagen.

Na de oorlog werd een elektrische sirene aangebracht. Nog later werd gebruik gemaakt van de sirenes van de Civiele Bescherming Dienst Luchtalarm. Vanaf 1983 gebeurt de alarmering door middel van een paging-systeem, in de volksmond biepers genoemd, dat zowel vanuit de 100-centrale Gent als van uit de kazerne kan bediend worden. Dit systeem zou vanaf oktober 2000 vervangen worden door 'Astrid' wat staat voor Allround Semi-cellular Trunking Radiocommunication network with Integrated Dispatching. Maar door gebrek aan dekking in onze gemeente is dit nog steeds niet in gebruik.

NA DE BEVRIJDING

In 1945 werd er verder een legerjeep aangekocht, samen met een draagbare DKW-motorpomp. De Erhart-pomp van 1922 werd toen uit dienst genomen.

Het materiaal wordt in 1946 aangevuld met een Engelse Coventrie-motorpomp. Uit dit jaar dateert ook de grote brand in het Hof De Raedt in Ruien. Vanaf de bevrijding tot begin 1948 zou de brandweer van Berchem tussenkomen in 4 branden bij Utexbel Ruien, o.a. bij een erge brand in augustus 1947 en in januari 1948 waarbij katoen brandde.

Jacques Beghin

Werd geboren in Berchem op 4 december 1909. Hij werd lid van de brandweer in 1935. In 1939 werd hij Sergeant, om in 1950 Onderluitenant te worden. In 1954 werd hij bevorderd tot Kapitein-Bevelhebber, een functie die hij bekleedde tot hij in 1974 op rust ging. Ere-Kapitein-Bevelhebber Jacques Beghin overleed op 17 juli 1985.

In 1950 ontdoet de brandweer zich van de oude Peugeot, daar hij zowat een verbruik had van 22 liter per 100 km.

In 1951 wierf het korps manschappen aan. Niet minder dan 13 kandidaten kwamen opdagen. Meteen werd het korps uitgebreid met 13 nieuwe krachten.

Ter gelegenheid van de overstroming van de stad Oostende begin februari 1953 verleende de Berchemse Brandweer zeer gewaardeerde hulp door het leegpompen van riolen en talrijke kelders. De stad Oostende stelde kosteloos de nodige brandstof en ravitaillement ter beschikking.

In 1954 volgt Jacques Beghin August Van Coppenolle op als bevelhebber. In de gemeenteraad van 05 juli 1956 wordt beslist aan het bestaande brandweerkorps zijn aard van "Gewapend Korps" te ontnemen.

In 1959 krijgt het korps van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een Ford vrachtwagen in bruikleen. Dit voertuig (bouwjaar 1953) werd later voorzien van een watertank van 5.000 liter en van een pomp met een debiet van 400 liter per minuut.

In 1959 legt men in de gemeente ook het waterbedelingsnet aan, voorzien van talrijke hydranten, wat een enorme sprong vooruit is inzake veiligheid en blussingsmogelijkheden.

De jaren 1960-1980

Het korps omstreeks 1960

Twee veevoederfabrieken vielen in 1960 ten prooi aan de vlammen, nl. de firma "Morgenstond" op 22 juni en de firma "Ovior" aan de Schelde (Berchem) op 13 oktober. Oververhitting was in beide gevallen de vermoedelijke oorzaak van de felle branden. De schade liep in de miljoenen. Ets De Waele-Vanceulebrouck NV werd op de barkoude Kerstdag van 1961 na de middag eveneens geteisterd door een zeer omvangrijke brand in de burelen, magazijnen en telefooncentrale. Het confectieatelier kon door het doeltreffende optreden van de brandweer gevrijwaard worden, zodat het personeel niet werkloos werd.

In 1962 wordt de oude Jeep vervangen door een tweedehandse Landrover. Deze jeep (bouwjaar 1951) bood plaats aan 6 man. Door de Wet van 1963 kon de brandweer van dan af ook rekenen op de diensten van de Mobiele Colonnies van de Civiele Bescherming. Een zware moderne autopomp Metz werd in 1966 aangekocht. Deze was uitgerust met een watertank van 1800 liter, 2 tanks voor schuimproducten, een ingebouwde pomp van 1500 liter per min. aan een druk van 7 bar en tal van toebehoren, o.a. isoleermaskers. Met deze wagen kon ook een zevental man vervoerd worden. Op 13 december kon deze nieuwe autopomp al ten volle haar dienst bewijzen tijdens de overstroming van de kelder-

verdieping van de Electrabel Centrale van Ruien, tengevolge van het bijzonder hoog niveau van de Schelde. Gevaar voor kortsluiting was niet denkbeeldig!

Waarschijnlijk de meest delicate brand in de geschiedenis van het korps dateert van 7 februari 1967 in de Elektrische Centrale van Ruien. De turbine- motor die een generator van 60.000 KW aandreef, sprong met groot geweld uiteen toen hij blokkeerde. Door het tijdig blussen van de brandende olie kon een ramp vermeden worden, gezien de aanwezigheid van leidingen met waterstof. De schade werd indertijd op 60 á 90 miljoen Belgische Frank geschat. De ernst van dit onheil blijkt ook uit de brief die de directeur van de centrale van Ruien aan de Bevelhebber richtte:

”De ernstige brand die op 7 februari onze turbine-alternator nummer 1 geteisterd heeft, bewees nogmaals het zeer grote nut over de diensten te mogen beschikken van een brandweerkorps gevestigd in de onmiddellijke nabijheid van onze centrale. We hebben zeer op prijs gesteld met welke spoed u onze oproep heeft beantwoord evenals de hoedanigheid van uw uitrusting. Door uw schitterende tussenkomst werd zonder twijfel een echte ramp vermeden. Wij bieden u, meneer de bevelhebber, onze hartelijke gelukwensen en onze oprechte dank.”

In 1967 verscheen een Koninklijk Besluit waarin o.a. het minimum aan materiaal en personeel werd bepaald. Dit stelde de gemeente voor zware financiële problemen en een ogenblik werd zelfs gedacht met de brandweerdienst te moeten stoppen. Maar door de steun van alle bedrijven zocht de toenmalige Bevelhebber Beghin, alsook Burgemeester R. Van Den Daele, naar een oplossing. Alle problemen bleken opgelost bij de fusie van de vier gemeenten in 1970.

Het gemeentebestuur onder voorzitterschap van Burgemeester Dr. Reyntjens aanvaarde het korps van Berchem als Gemeentelijke Brandweerdienst van het nieuwe Kluisbergen.

In 1971 heeft het korps vier achtereenvolgende branden in amper één maand tijd in een landbouwbedrijf op Broeckte. Het parket zou vaststellen dat brandstichting de oorzaak was van dit onheil.

In 1972 kregen we enkele vrij grote branden, o.a. twee maal in ”La Moderne”

Ghislain Voet werd geboren te Berchem op 15 augustus 1931. Hij werd lid van de brandweer in 1954, om in 1960 Sergeant en in 1964 Eerste-Sergeant te worden. In 1966 promoveert hij tot Onderluitenant en op 1 januari 1974 tot Luitenant. Enkele maanden later werd hij Luitenant-Bevelhebber. Ere-Luitenant-Bevelhebber Ghislain Voet overleed op 30 september 2001.

en een betrekkelijk omvangrijke loodsbrand beneden de Kwaremont.

Vanaf de zomer van 1973 wordt de Brandweer diverse malen opgeroepen voor blussingswerken op de thans gedempte vuilnisbelt in Kwaremont. In 1973 noteren we nog een aanzienlijke loodsbrand in Electrabel Ruien en een explosie, door een lek in de gasleiding, in een herberg in de Buissestraat.

In 1974 nam Ghislain Voet de taak van bevelhebber over van Jacques Beghin, die op rust ging.

In 1976 overhandigde Burgemeester Reyntjens de prachtige nieuwe Mercedes autopomp met een watertank van 2000 liter. Daarbij is deze wagen voorzien van 320 meter slangen van diameter 70 mm, 480 meter slangen van diameter 45 en van schuifladders. Er zijn ook 2 hogedrukslangen. Deze autopomp is nog steeds in gebruik.

In nauwe samenwerking met het gemeentebestuur werd het materiaal steeds aangepast en aangevuld. Zo wordt in 1978 een Toyota Jeep Landcruiser aangekocht. Deze biedt plaats aan 8 man. Dit voertuig is nog steeds in gebruik en dient onder andere voor het vervoeren van manschappen en het trekken van een slangenwagen of motorpompen. Ook wordt dit voertuig ingezet voor het verdelen van wespen. Daarnaast kreeg de brandweer een vaste radio-post 10 W, draagwijdte 30 km met 3 frequenties, waarvan 165,910 MHz als eigen frequentie. Dankzij de snelle beslissing hierover van het toenmalig gemeentebestuur beschikt Kluisbergen als enig korps in de omgeving

over een eigen frequentie. Tevens werd ieder voertuig uitgerust met een mobiele radiopost.

Dat de brandweer niet alleen dienst doet als een veiligheidsdienst bewijst volgende tussenkomst:

Bij de hevige sneeuwval op oudejaarsavond 1978 kon de Brandweer nuttig werk verrichten op sociaal-medisch vlak door het vervoer van verpleegsters die dringende hulp dienden te verlenen aan zieke patiënten.

In 1979 werd 100 jaar Brandweer Kluisbergen gevierd.

De jaren 1980 – 1990

Reeds in het begin van het jaar werd de brandweer geconfronteerd met een uitslaande brand. De brand ontstond in de firma Annico. Deze was gevestigd op de plaats van de huidige brandweerkazerne. De schade liep hoog op. Het parket kon na een uitgebreid onderzoek vaststellen dat het hier om brandstichting ging. Niemand raakte ernstig gewond. Enkele dagen later brak er honderd meter verder een nieuwe brand uit. Omstreeks 3 uur werden we gealarmeerd. Een persoon kon hier uit het brandende huis worden gered. Opnieuw ging het om brandstichting!

Ook in 1981 werd het jaar ingezet met een zware brand in een landbouwbedrijf in de Grote Herreweg. Een kortsluiting was hier de oorzaak van de brand met grote schade. Het woonhuis kon gevrijwaard blijven. De stallingen en de opslagloodsen gingen in de vlammen op. Gelukkig konden alle dieren gered worden.

Tijdens een hevig lenteonweer werd door een blikseminslag een schuur op de Ronsebaan in lichterlaaie gezet. De schade liep in de miljoenen.

In 1982 was er naast een brand in een bar op de Ronsebaan, die werd aangestoken, ook nog een zware fabrieksbrand in de gebouwen van de firma Utexbel. Twee machines vatten vuur. De brandweer van Avelgem zorgde voor versterking.

In 1983 ontstaat er een uitslaande brand in de Ter Boekerstraat. De brand ontstond rond het elektrisch fornuis. De schade liep in de miljoenen. De hele nacht werd nageblust.

In december van dit zelfde jaar werd ontzettingsmateriaal aangekocht. Een hydraulisch dubbelwerkende spreider, schaar en hefkussens. Deze materialen worden vooral gebruikt bij de bevrijding van personen uit voertuigen. Dit materiaal doet nog steeds dienst als tweede inzet.

Op 8 februari 1984 ontstond brand in een schrijnwerkerij in de Stationsstraat. Een blikseminslag lag aan de basis van dit onheil. De schade liep op in de miljoenen.

Op 20 juli 1984 fabrieksbrand bij de firma Dewaele NV. Het ging om een uitslaande brand door katoenafval.

Twee maanden later rukte de brandweer terug uit voor een woningbrand in de Hoogbergstraat. De volledige bovenverdieping brandde uit en twee brandweermannen werden bedwelmd door de rook.

Het jaar 1985 begon slecht door twee kort opeenvolgende zware branden. In Berchem brandde de winkel en de benedenverdieping van een woning volledig uit. In Kwaremont ontstond er een brand in een woning. De bewoners waren niet thuis, de schade liep in de miljoenen.

Op 26 september 1986 werd de nieuwe kazerne ingehuldigd. De brandweer verhuist van de Berchemstraat naar de Parklaan, dit in de vroegere gebouwen van "La Moderne". Dit was een hele verbetering. Men had nu 2 poorten en plaats om het materiaal te zetten. Er was ook een mooie ontspanningszaal en enkele burelen.

In 1987 wordt onze gemeente geconfronteerd met één van de zwaarste branden in zijn geschiedenis. Het rubberverwerkend bedrijf Bekina brandde helemaal uit. De schade werd geraamd op ongeveer 250 miljoen Belgische Frank. De 85 arbeiders en bedienden werden technisch werkloos. De oorzaak van de brand blijft onbekend.

In november 1987 werden er oproepontvangers aangekocht samen met één mobiele zenderontvanger en één draagbare zenderontvanger. De totaalwaarde van dit pakket bedraagt 953.000 oude Belgische frank. Dit luidde dan ook meteen het einde in van het oproepen van de manschappen door middel van de 'sirene'.

De jaren 1990 - 2000

Op 25 augustus 1990 krijgt het korps een nieuwe lichte autopomp Renault. Dit voertuig biedt plaats aan zes personen en is achteraan uitgerust met vier persluchthouders. De vroegere autopomp, een Mercedes gebouwd in 1952, wordt van de hand gedaan.

Een jaar later, meer bepaald op 1 oktober 1991, gaat Bevelhebber Ghislain Voet op rust, Lt. Bev. Rudy Bloeyaert wordt de nieuwe officier-dienstchef. In het laatste jaar van Ghislain Voet zijn actieve dienst als bevelhebber zijn er nog twee branden vermeldenswaardig. Een uitslaande brand in een landbouwbedrijf in Ruien en een uitslaande brand in de kantine van de voetbalvereniging KFC Ruien.

Het jaar 1992 zal de geschiedenis ingaan als een bijzonder nat jaar. Zowel in juni als in september werd de brandweer meerdere malen opgeroepen voor wateroverlast.

Op 19 augustus 1992 werd de gloednieuwe motorpomp BMW in gebruik genomen. Bij een druk van acht bar zorgt deze pomp voor een debiet van 1500 liter.

Op 12 november 1992 werd de brandweer opgeroepen voor het vergassen van kippen besmet met de vogelpest.

Vanaf 1992 werden er regelmatig nieuwe persluchttoestellen aangekocht om een betere individuele bescherming van de manschappen te verzekeren.

In februari 1993 werd de verwerking van de gegevens bij de brandweer eindelijk geïnformatiseerd. Deze computer werd aangekocht met eigen middelen.

In augustus 1993 wordt de mobiele ladder uit dienst genomen die aangekocht werd in 1911.

Omdat de kazerne in de Parklaan wordt verkocht aan Sofinal NV dient er uitgekeken te worden naar een nieuwe kazerne. Op 18 december 1993 wordt de nieuwe brandweerkazerne ingehuldigd in de Berchemstraat door Burgemeester Philippe Willequet.

Het jaar 1994 was nauwelijks begonnen en de brandweer werd al geconfron-

Rudy Bloeyaert werd geboren op 28 februari 1948. Hij kwam in dienst op 1 maart 1969, werd Sergeant op 14 januari 1972 en Onderluitenant op 1 februari 1975. Op 31 januari 1980 werd hij Luitenant om op 1 oktober 1991 Bevelhebber te worden. Op 22 april 1978 werd hij lid van de Technische Commissie van de Koninklijke Oost-Vlaamse Brandweerbond. Op 27 maart 1982 werd hij lid van de Koninklijke Oostvlaamse Brandweerbond. Op 12 augustus 1982 werd hij effectief lid van de Koninklijke Belgische Brandweer Federatie - Nederlandstalige vleugel. Op 18 september 1993 werd hij beheerder van de Koninklijke Nationale Kas van Onderlinge Hulp van de Brandweermannen van België. Op 22 september 1999 werd hij benoemd tot Voorzitter van de Koninklijke Oostvlaamse Brandweerbond. Op 23 oktober 1999 werd hij beheerder van de Koninklijke Belgische Brandweer Federatie - Nederlandstalige vleugel. Sinds 1999 is hij lid van de Provinciale Veiligheidsceel. Sinds 2000 is hij ook lid van het Raadgevend Comité voor de brandweer van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken. Op 28 maart 2001 werd hij Ondervoorzitter in het Beheerscomité van de Brandweergebied "Vlaamse Ardennen".

teerd met een felle, uitslaande brand in een woning. De volledige inboedel ging in vlammen op, de vermoedelijke oorzaak was een kortsluiting.

Verder bleef vooral de uitslaande brand bij in een garage met landbouwmachines. Door een gebrek aan water moesten we de loods gecontroleerd laten uitbranden. De woning en de stallen met runderen, konden gevrijwaard blijven.

In het najaar van 1995 werd de brandweer opgeroepen voor een uitslaande brand in een garage. Door de aanwezigheid van een verhitte acetyleenfles werden de brandbestrijdingswerken uiteraard bemoeilijkt.

Ook het toenemend vrachtverkeer op de Schelde zorgde voor problemen. In 1996 botsten twee schepen tegen elkaar. Eén van de schepen vertoonde een lek onder de waterlijn. In eerste instantie werd het lek gedicht met een zeil. Daarna werd een gespecialiseerde firma uit Antwerpen gecontacteerd om het schip onder water terug dicht te lassen.

Een industriebrand in Ruien bij Scaldis NV zorgde voor vele miljoenen schade. De bluswerkzaamheden werden bemoeilijkt door het instortingsgevaar van de oude gebouwen.

Om problemen van een tekort aan water op te vangen werd in 1996 een Steyr tankwagen met een tankinhoud van 8000 liter aangekocht met staatssubsidies. In hetzelfde jaar werd met eigen middelen een Volkswagen Taro aangekocht die de versleten Landrover uit 1951 verving.

1998 is een jaar met twee zware branden op 10 juni was er een industriebrand aan de Scheldekaai en op 22 augustus ontstond één van de zwaarste branden in de geschiedenis van de Kluisbergse brandweer: Een brand in de elektriciteitscentrale Electrabel Ruien waarvan de schade op 400 miljoen BEF geraamd werd. De korpsen van Avelgem en Oudenaarde kwamen ter versterking. In het totaal gingen meer dan 100 brandweerlieden het vuur te lijf. De brand ontstond aan de rubberen transportbanden die gebruikt werden voor de toevoer van kolen. De oorzaak blijft onbekend.

Door het toenemend gebruik van kunststoffen in de bouwindustrie wordt meer en meer gebruik gemaakt van persoonlijke adembescherming tijdens interventies. Omdat we voortdurend moesten rekenen op andere korpsen voor het vullen van persluchtflessen kocht de Kluisbergse Brandweer met eigen middelen een compressor. Het aantal persluchtflessen stijgt van 15 naar 30 flessen. De eerste "lichte" flessen doen ook hun intrede in 1999.

Ook het bevrijden van personen na een ongeval is een belangrijke taak van de brandweer. In 1999 werd daarvoor een nieuwe snelle hulpwagen Mercedes Sprinter 312 Diesel aangekocht met staatssubsidies. Deze biedt plaats aan de bestuurder en 2 brandweerlieden.

De laatste jaren zijn er steeds meer problemen op het gebied van de afwatering. Daardoor wordt de brandweer opgeroepen na elke zware regenval. Tijdens de kerstperiode van 1999 werd ons korps om bijstand gevraagd door de brandweer van Oudenaarde, Brakel, Ninove en Geraardsbergen.

Ook in mei, juli en oktober 2000 waren er veel overstromingen.

Op 11 mei 2000 kwamen twee vrachtwagens met elkaar in botsing op de Oudenaardebaan. De ravage is enorm. De weg naar Oudenaarde werd even afgesloten. En van de bestuurders werd door de brandweer uit de verhakkelde cabine bevrijd. Eerder op de dag werd de brandweer opgeroepen voor opruimen van de openbare weg ten gevolge van wateroverlast. Op weg naar de interventie belandde de tankwagen in de gracht. Omwille van de herstellingen dienden we ons enkele maanden te redden zonder tankwagen.

Op 13 juni 2001 verwoestte een zeer zware brand een kippenslachthuis in opbouw. Het volledige bedrijf ging in de vlammen op. De oorzaak van de brand is toe te schrijven aan het voltanken van een generator in werking.

Nauwelijks een week later verwoest een explosie een bakkerij in de Stationsstraat te Berchem. Door rondvliegende glasscherven liep het bakkerspaar ernstige snijwonden op in het aangezicht.

Begin mei gebeurt een zwaar ongeval met grote ravage op de brug over de Schelde. Een auto met zeven inzittenden botst frontaal op een tegenligger. Een volwassene en een kind verliezen het leven, verschillende slachtoffers zijn zwaar gewond.

Op 16 februari 2002 brak een woningbrand uit in de Buissestraat in Ruien. Bij aankomst was er een zeer sterke rookontwikkeling. De bewoonster had net haar woning verlaten. De woning is volledig uitgebrand. De brandweer was zeer snel ter plaatse omdat op dat moment net de jaarlijkse krokettenkaarting werd gehouden in de kazerne.

Op 14 april moet de brandweer uitrukken voor een paard met koets die terechtgekomen was in de Schelde. Brandweer Avelgem kwam ter versterking met hun duikersploeg.

Een week later ontstond een woningbrand in de Wuipelstraat. Bij aankomst sloegen de vlammen door het dak. De zolderverdieping werd vernield. De oorzaak was hoogst waarschijnlijk kortsluiting.

In september 2003 kocht de brandweerdienst van Kluisbergen een tweedehandse brandweervagen bij de constructeur Dias uit Stekene. Het betreft een Mercedes 811 D, die een opbouw had van de Nederlandse constructeur Mostard. Het voertuig deed origineel dienst bij de Nederlandse brandweer Terneuzen.

Sedert 2001 maakt Kluisbergen deel uit van de brandweerzone 'Vlaamse Ardennen' samen met de korpsen van Oudenaarde, Ronse, Zottegem, Brakel, Kruishoutem en Herzele. De zones werden opgericht om de samenwerking bij grote interventies te vergemakkelijken. Er zijn werkgroepen opgericht om overal dezelfde procedures te volgen bij een interventie. Niet alleen bij interventies, maar ook bij de aankoop van materiaal, dat zeer duur is, heeft het zijn voordelen. Zo werd in 2003 een CPOPS-container (Commando Post Operaties-container) aangekocht in zoneverband om de communicatie op het terrein te verbeteren.

Het jaar 2003 werd afgesloten met het herschilderen van de vergaderruimte, keuken, gang en burelen.

Huidig wagenpark

Samenstelling huidig korps

Officieren

Lt. Bev. Rudy Bloeyaert

Lt. Dr. Hendrik Van Malderen

Olt. Serge Corbet

Olt. Ronny Vandewalle

Onderofficieren

Adjudant Frans Foulon

Sgt-maj. Jules Messiaen

1ste Sgt. Jacques Geenens

Sgt. Dominique Vercoutere

Sgt. Marc Vandewiele

Sgt. Ludo Depoorter

Korporaals

Linda Van Den Abeele

Dirk Duhou

Roger Van Welden

Filip Lamon

Steven Bloeyaert

Pascal Van Thuyne

Marino Dewaele

Yves Devos

Brandweermannen

Jean-Pierre Ysebaert

Michel Lavaert

Geert Lacres

Geert Maes

Jules Geerard
Filip Degraeve
Eddy Vercoutere
Marc Salomon
Johan Vande Walle
Patrick Battaille
Vincent Noncle
Jean-Claude Persoons
Nico Vande Kerkhove
Luc Dekeyser
Philip Lavaert

Domien Oroo
Ben Putman
Jan Van Seymortier
Kris D’Haeze
Eric Van Steenbrugge
Peter Persoons
Stijn Foulon
Dave Battaille
Tim De Backer
Bart Dekeyser
Jan Van Meerhaeghe

Samenstelling erekader

Ere-Luitenant Harvengt Lucien
Ere-Sergant-Majoor Desmet Alfons
Ere-Sergeant-Majoor Vercoutere Roger
Ere-Eerste-Sergeant Neufcourt Adrien
Ere-Eerste-Sergeant Houfflin René
Ere-Brandweerman Debaere Theofiel
Ere-Brandweerman Claeren Arthur

Ere- Brandweerman Deschiettere Francis
 Ere-Brandweerman Houfflin Roland
 Ere-Brandweerman Vanderkerken Christian
 Ere-brandweerman Verpoest Gaston
 Ere-Brandweerman Van Caeneghem André
 Ere-Brandweerman Delapierre Fernand

Niet op de foto:

Ere-Eerste-Sergeant Coorevits Pieter
 Ere-Eerste-Sergeant Cannoo Charles
 Ere-Korporaal Provoost Romain
 Ere-Brandweerman Persoons Robert

Historiek officierenkorps

Naam	Geb.	In dienst	Onder Lt.	Luitenant	Kapitein
1 VAN COPPENOLLE Achiel	1871	1898			1903-1925
2 Beghin Pierre	1868	1898		1903-1909	
3 Vandenbranden Edmont	1867	1898	1903	1910-1915	
4 Dr. Van Causebrouck Emiel	1860	1898	1903	1920-1935	
5 D'HUYVETTER Remi	1867	1898	1910	1919-1935	
6 Van De Walle Charles Jules	1881	1901	1919-1930		
7 Verplancken Alfred	1888	1906	1919-1948		
8 VAN COPPENOLLE Auguste	1905	1926	1926	1935	1950-1953
9 Wante Euchère	1887	1901	1931-1948		
10 BEGHIN Jacques	1909	1935	1950		1954-1974
11 Verplancken Arthur	1916	1935	1950	1954-1965	
12 Dr. Claeys André	1905	1952	1952	1966-1974	
13 Camphijn Marcel	1921	1946	1955	1961-1966	
14 VOET Ghislain	1931	1954	1966	1974-1991	
15 Harvengt Lucien	1922	1959	1969	1974 -1982	
16 Dr. Van Malderen Hendrik	1945	1974	1974	1980-....	
17 BLOEYAERT Rudy	1948	1969	1975	1980-....	
18 Corbet Serge	1951	1978	1987 - ...		
19 Vandewalle Ronny	1959	1978	2001 - ...		
Bevelhebbers zijn in vet gedrukt					

Hoe is de dienst georganiseerd: nuttige info.

Als brandweerkorps zijn we verantwoordelijk voor de niet-politionele veiligheid van patrimonium, mens en dier in het te beschermen gebied.

Onverminderd de bevoegdheden van de burgemeester, staat de gemeentelijke brandweerdienst onder het bevel van de officier-dienstchef Lt. Rudy Bloeyaert, deze is verantwoordelijk op technisch en operationeel vlak. In zijn taak wordt hij bijgestaan door twee operationele officieren, Olt. Serge Corbet en Olt Ronny Vandewalle, welke buiten het optreden bij interventies instaan voor de opleiding van de manschappen, materiaal en de brandpreventie. Daarnaast beschikt de dienstchef over een officier met bijzondere opdrachten, Lt. Dr. Hendrik Van Malderen, die instaat voor de opleiding E.H.B.O. en voor de geneeskundige zorgen. Voor het treffen van maatregelen van inwendige dienst of sociale aard beschikt de bevelhebber over een Raad van Advies, samengesteld uit de officieren en afgevaardigden van iedere graad. Naast de Raad van Advies is er ook nog vier maal per jaar 'kadervergadering'. Het kader bestaat uit alle officieren, onderofficieren en korporaals. Het korps is momenteel ingedeeld in vier ploegen, die om beurt van dienst zijn. De dienst begint op donderdag om 20 uur en duurt tot de daaropvolgende donderdag. De ploeg van dienst wordt verondersteld aanwezig te zijn op de oefening de dag dat hun dienst ingaat. De Onderluitenanten hebben elk het bevel over twee ploegen, deze worden daarin bijgestaan door Adjudant Frans Foulon en Sergeant-Majoor Jules Messiaen. Aan het hoofd van elke ploeg staat een sergeant en deze wordt daarbij geassisteerd door twee korporaals. Het onderhoud wordt gedaan door een ploeg van zes mensen onder leiding van Sergeant Ludo Depoorter. De oproepen gebeuren via paging door de dienst 100 Gent, uiteraard kunnen de oproepontvangers ook vanuit de kazerne in werking worden gesteld. Het secretariaat staat onder leiding van Sergeant Dominique Vercoutere.

De boog kan niet altijd gespannen staan: wat doet de branweer naast brandweerwerk

Naast de typische brandweeractiviteiten proberen de leden van de brandweer andere activiteiten te organiseren. In 1994 namen we deel aan carnaval in Kluisbergen waar we de eerste prijs wegkaapten. Ons thema was de Schotse Hooglanden.

Sinds een aantal jaren wordt er een wandeltocht georganiseerd voor de brandweerlieden van Kluisbergen en hun familie. Verder wordt er in februari telkens een kaarting ingericht. Hierbij kunnen we steeds rekenen op een groot aantal kaartliefhebbers. Om onze fysieke conditie op peil te houden wordt er op regelmatige basis gevoetbald. Zo nemen we elk jaar deel aan de provinciale kampioenschappen zaalvoetbal voor brandweerkorpsen. In 1996 en 2002 slaagden we erin vice-kampioen te worden. We verloren telkens de finale tegen brandweer Gent. Jaarlijks nemen we ook deel aan de billenkarrenkoers in Middelkerke. De resultaten variëren van jaar tot jaar. In het kader van de verbroedering met Guînes nodigden we onze Franse vrienden uit voor een wandeling. Ook namen we deel aan spel zonder grenzen in Ruien.

Verder worden door het feestcomité regelmatig activiteiten georganiseerd: petanque, tafeltennis, bowling, ... kwamen al aan bod. Uiteraard willen we aan het 125-jarig bestaan van brandweer Kluisbergen een speciaal karakter geven. Daarom verwijzen we graag naar onze activiteitenkalender en hopen u te mogen begroeten op onze activiteiten.

Activiteitenkalender 2004:

februari	jaarlijkse kaarting
27 maart	fuiif : Kluisbergen is burning.
8 mei	brandweercongres
29 mei	provinciaal voetbaltornooi voor brandweerkorpsen
28 augustus	opendeurdag
16 oktober	eetfestijn

SLOTWOORD

De uitgave van het boekje heeft heel wat tijd en energie gekost. Zonder de grenzeloze en onbezoldigde inzet van O/Lt. Ronny Vandewalle en Brandweerman Stijn Foulon was de uitgave "125 jaar brandweer Kluisbergen" onmogelijk geweest. Mijn oprechte dank en waardering voor beide leden.

Een "vrijwillig" brandweerkorps zit meer dan andere organisaties verankerd in het "maatschappelijk leven" van een gemeente. De lokale verbondenheid van de pompier met zijn buurt en gemeente vormt immers de basis voor een motivatie en gedrevenheid.

Tussen het ontstaan in 1879 en het jaar 2004 liggen 125 jaar. De Gemeentelijke Vrijwillige Brandweerdienst Kluisbergen heeft zo goed en zo kwaad ze kon en soms met zeer beperkte middelen hulp geboden wanneer de bevolking in moeilijkheden verkeerde.

De evolutie in de interventies, de middelen en de manier van hulp verlenen in die 125 jaar is opmerkelijk. Branden blussen is slechts een klein deel van de taken van de brandweer. De laatste decennia wordt de brandweerdienst voor "alles" waarbij mens, dier en goederen worden bedreigd opgeroepen. De "pompier" van weleer is een "technische hulpverlener" geworden.

De voorbije geschiedenis maakt ons ook duidelijk dat het Gemeentebestuur in die 125 jaar steeds voor het dilemma heeft gestaan bij de keuze voor "veiligheid" of "zuinigheid", iets wat vandaag niet anders is. Dankzij de kwaliteit van het Brandweerkorps heeft dit op heden nog geen afbreuk gedaan aan de veiligheid van onze gemeente. Waakzaamheid blijft echter geboden!

Als Officier-dienstchef van de Brandweer Kluisbergen kan ik echter met gerust gemoed stellen: ons brandweerkorps, waar ikzelf en gans de gemeente terecht fier mag op zijn, staat paraat om aan een volgend hoofdstuk in haar geschiedenis te beginnen en zich blijvend in te zetten voor uw aller veiligheid!

Lt. Bev. Rudy Bloeyaert
Officier-dienstchef Brandweer Kluisbergen

Burgemeester
Philippe Willequet

Schepen
Paul Vande Walle

Met dank aan gemeentebestuur Kluisbergen.